

Profetens poeter ﷺ

Innehåll

- Profetens tre poeter
- Hassan ibn Thabit
- Hans liv efter islam
- Hassans poesi
- Ka‘b ibn Malik
- Ka‘bs uteblivande från Tabuk
- ‘Abd Allah ibn Rawaha
- Hans martyrskap i Mu’ta

Profetens ﷺ tre poeter — **Hassan ibn Thabit, Ka‘b ibn Malik och ‘Abd Allah ibn Rawaha** — var ett av de viktiga medlen för att sprida islam och försvara det. Profeten ﷺ älskade poesi, lyssnade till poeterna och uppmuntrade dem. Han bad dem också att stödja honom med sin poesi i att sprida religionen och bemöta fiendernas och avgudadyrkarnas angrepp.

Det är berättat att Profeten ﷺ sade till Hassan ibn Thabit: **”Den helige Anden kommer ständigt att stödja dig så länge du försvarar Gud och Hans Sändebud.”**

Poesin under islams tid kännetecknades av uppmaningar till moral, dygd, rättvisa och barmhärtighet — till skillnad från poesin i den förislamiska tiden, som dominerades av oanständigt kärleksdiktande och smädelse.

Profetens tre poeter

Antalet poeter som stod i Profetens tjänst var tre. Här är deras namn och en kort presentation av var och en:

Hassan ibn Thabit

Profetens poet Hassan ibn Thabit föddes i Yathrib åtta år före Profetens födelse, och enligt en annan uppgift sextio år före hijra. Han levde 60 år i jahiliyya och 60 år i islam. Under jahiliyya var han djupt involverad i nöjen och kärleksdiktning. Han reciterade poesi och vistades hos Ghassanidernas kungar i Levanten, men efter sin islam blev han Profetens poet.

Medina var före Profetens ankomst en arena för krig och rivalitet mellan Aws och Khazraj. Hassan var Khazrajs poet, medan Qays ibn al-Khatim var Aws poet. Båda var sina stammars tungor i denna konflikt, och Hassan blev berömd i hela Arabien tack vare sin kraftfulla poesi.

Hans rykte nådde Levanten, där Ghassanidernas kungar lärde känna honom. Han prisade dem i sin poesi och fick gåvor och belöningar. Efter att ha smakat kungligheternas lyx reste han även till al-Hira, där al-Nu'man ibn al-Mundhir regerade, och blev deras poet i stället för al-Nabigha al-Dhubyani. Hans kontakt med kungar förfinade hans poesi, särskilt inom lovprisning och smädelse. Hans poesi kännetecknades av kraftfulla ord och storslagna uttryck.

Hans liv efter islam

Hassan ibn Thabit antog islam vid sextio års ålder. Efter att tidigare ha använt poesin för att försvara sin stam och vinna kungars gåvor, använde han den nu för att försvara Profeten och islam, och för att bemöta Qurayshs verbala angrepp. Profeten berömde hans poesi och uppmuntrade honom. Han smädade Quraysh genom att påminna dem om deras nederlag och deras härstamning.

Hassans poesi

Kritiker, berättare och poeter är överens om att Hassan ibn Thabit var Jemens och hela Arabiens främste poet. Smädelsen dominerade hans poesi, följt av stolthet över hans stam Ansar, lovprisning av Profeten ﷺ, samt lovprisning av Ghassanidernas kungar och al-Nu‘man ibn al-Mundhir. Under jahiliyya dominerades hans poesi av kärleksdiktning, nöjen och vin — något han övergav efter sin islam.

Efter att han antagit islam begränsades hans poesi till Profeten ﷺ och de ädla följeslagarna, särskilt hjältarna som kämpade tappert för islam. Bland hans lovprisning av Profeten finns:

En profet kom till oss efter hopplöshet och en paus mellan sändebud, medan avgudar dyrkades på jorden. Han blev en lysande lampa och en vägledare, som glänser likt ett välpolerat svärd. Han varnade oss för Elden och gav glädjebud om Paradiset, och lärde oss islam — och Gud prisar vi.

Ka‘b ibn Malik

Ka‘b ibn Malik var en av Profetens poeter. Han var en av Ansar som tidigt antog islam och deltog i ‘Aqaba-eden. Han kallades i jahiliyya för Abu Bashir. Profeten ﷺ knöt broderskap mellan honom och al-Zubayr ibn al-‘Awwam. Al-Zubayr sade: "Jag såg Ka‘b skadad i Uhud, och jag sade: 'Om han dör och lämnar världen, skulle jag ärva honom.'" Sedan uppenbarades versen: *'De som är släkt är mer berättigade till arv enligt Guds bok'*, och arvet genom broderskap avskaffades."

I slaget vid Uhud var Ka‘b den första som såg Profeten ﷺ och ropade högt att han levde.

I motsats till de flesta lärda nämner Ibn Ishaq att Ka‘b deltog i Khaybar och utmanade den judiske krigaren Marhab medan han sade:

Khaybar vet att jag är Ka‘b, den som skingrar sorg, modig och stark. När kriget flamar följer krig, och med mig finns ett svärd som glänser som ädelsten. Vi trampar er tills de hårda mjuknar, vi ger belöning eller tar byte.

Ka‘b’s uteblivande från Tabuk

Ka‘b var en av de tre som uteblev från Tabuk — de andra var Hilal ibn Umayya och Murara ibn al-Rabi‘. Profeten ﷺ befallde följeslagarna att inte tala med dem. Ka‘b uthärdade detta med tålamod och fasthet. De tre levde i isolering och svårighet i femtio dagar tills jorden kändes trång för dem, men Gud tog emot deras ånger på grund av deras uppriktighet. Gud uppenbarade:

”Och över de tre som blev lämnade kvar, tills jorden, trots sin vidsträckthet, blev trång för dem och deras själar blev trånga, och de insåg att ingen tillflykt finns från Gud utom till Honom. Sedan vände Han Sig till dem i nåd så att de skulle ångra sig. Gud är Den som tar emot ånger, Den Barmhärtige.” (*al-Tawba: 118*)

Ka‘b blev blind i slutet av sitt liv och dog år 50 eller 53 e.H.

‘Abd Allah ibn Rawaha

‘Abd Allah ibn Rawaha var en av Profetens tre poeter som försvarade honom med sin poesi. Han var också en militär ledare som deltog i alla Profetens strider. Han deltog i ‘Aqaba-eden, antog islam tidigt och Profeten knöt broderskap mellan honom och al-Miqdad ibn ‘Amr. Han deltog i alla strider: Badr, Uhud, Hdaybiya och Khaybar.

Vid Omrat al-Qada’ sade Profeten ﷺ till honom: ”Stig upp och rör oss med dina verser”, och han reciterade:

O Herre, utan Dig skulle vi inte ha vägletts, inte gett allmosor och inte bett. Sänd ned lugn över oss, och gör våra steg fasta när vi möter fienden. De otrogna har trotsat oss, men om de vill skapa oreda vägrar vi.

Profeten ﷺ brukade lämna honom som ställföreträdare i Medina och sända honom som ledare för expeditioner. Han var en av de få i Yathrib som kunde läsa och skriva. Bland hans lovprisning av Profeten finns:

Jag har sett godheten i dig, jag känner igen den, och Gud vet att min blick inte har bedragit mig. Du är Profeten, och den som berövas din förbön på Domedagen har verkligen lidit förlust. Må Gud befästa det goda Han gett

dig, likt det Han befäste för Moses, och ge dig seger som Han gav dem.

Hans martyrskap i Mu'ta

I slaget vid Mu'ta år 8 e.H. utsåg Profeten ﷺ honom till en av de tre befälhavarna som skulle leda armén mot romarna och Ghassaniderna. Muslimernas armé bestod av 3000 soldater, medan fienden var 200 000 med den tidens modernaste vapen.

När muslimerna kände rädsla inför det enorma numerära överläget sade Ibn Rawaha:

”Vid Gud, det ni fruktar är just det ni har gått ut för — martyrskap.”

När striden började stupade först Zayd ibn Haritha, sedan Ja'far ibn Abi Talib. Därefter tog 'Abd Allah ibn Rawaha befälet och reciterade:

Jag svär, o själ, du ska gå ner (i striden), frivilligt eller motvilligt. Du har länge varit trygg och lugn — varför ogillar du då Paradiset? Du är bara en droppe i ett skinn, och folket har samlats och ropen har höjts.

Han kämpade tappert tills han stupade. Då tog Khalid ibn al-Walid över befälet och lyckades rädda armén och återvända till Medina.

Källor

- Ibn 'Asakir: *Tarikh Dimashq*
- al-Dhahabi: *Siyar A'lam al-Nubala'*
- al-Asfahani: *Ma'rifat al-Ashab*
- Ibn Sa'd: *al-Tabaqat al-Kubra*
- Islamweb: *Shu'ara' al-Rasul* ﷺ